

Asia: VN/36693/2023

Lausuntopyyntö Suomen kyberturvallisuusstrategiasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Erillisverkot Oy kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta Suomen kyberturvallisuusstrategiaksi ja tuo esille seuraavat huomiot strategian jatkovalmistelussa sekä toimeenpanosuunnitelman valmistelussa huomioon otettavaksi.

On strategiassa kuvatulla tavalla tarkoituksenmukaista ja välttämätöntä, että siinä, missä kyberturvallisuutta on perinteisesti tarkasteltu teknisestä näkökulmasta, ulotetaan tarkastelu nyt valtion kokonaisturvallisuuteen.

Toimintaympäristön muutosta kuvattaessa kannattaisi tuoda esille yksityisen sektorin alati laajeneva merkitys yhteiskunnan kriittisten toimintojen, kuten erilaisen infrastruktuurin sekä palveluiden tuottajana, mikä osaltaan lisää haasteita kyberturvallisuuden varmistamiseen.

Strategiassa olisi hyvä mainita kyberturvallisuuden merkitys kansalaisten luottamukselle yhteiskunnan perusjärjestelmiin ja hallintoon. Tietomurrot ja vuodot horjuttavat luottamusta ja niitä voidaan käyttää suoraan tai välillisesti yhteiskunnallisen vaikuttamisen keinoina.

Tietotekniikan ja -järjestelmien lisääntyessä yhä useammilla yrityksillä ja julkisen sektorin toimijoilla on hallussaan tietoja ja järjestelmiä, joilla on merkitystä kansallisen turvallisuuden ja yhteiskunnan toimivuuden kannalta. Niillä on hallussaan, tietäen tai jopa tietämättään, kriittistä tietoa, mutta ne eivät välttämättä edes itse tunnista olevansa tällaisia merkittävän tiedon haltijoita, eikä niillä ole kykyä hallita kompleksisia kokonaisuuksia ja seurata alan kehitystä tai hankkia tarvittavia

kyberturvallisuuspalveluita. Siksi tarvitaan tulevaisuudessa vähintään nykytasoisia valtiollisia toimenpiteitä, joilla monitoroidaan tilannetta.

Strategiassa mainittu kyberekosysteemin etujoukoissa pysyminen ei ole tahdonilmaisuaasia, vaan lähtee siitä, että Suomessa on yleisesti kilpailukykyiset olosuhteet elinkeinoelämälle. Tämä liittyy osaksi koko Suomen kilpailukykyä.

Pilari II - Varautuminen, osa-alueen strategisena tavoitteena on mainittu: ”Suomi edistää kyberturvallisuuden varautumismalliaan vientituotteena”. Tämä on epätarkoituksenmukainen tavoite kansallisessa kyberstrategiassa. Asia on sinänsä hyvä ja tavoiteltava, mutta tavoite kannattaisi kirjata vähemmän julistavana. Esim. siten että, Suomi pyrkii olemaan kyberturvallisuudessa niin hyvä, että varautumismallimme kelpaa vientituotteeksi. Mitä se sitten tarkoittaakaan, onko sillä tarkoitus pyrkiä saamaan taloudellista aktiviteettia ja hyötyä Suomelle vaiko jakaa mallia valtion toimenpitein ja kustannuksella.

Kansallisessa kyberturvallisuusstrategiassa on mielestämme hyvin huomioitu kyberturvallisuuden ennakkollisia tehtäviä. Strategian toteutumisen kannalta olisi tarpeen varmistaa myös riittävä toimivalta, osaaminen ja resurssit kyberiin liittyvien haitallisten tapahtumien jälkikäteiseen selvittämiseen ja vaikutusten arviointiin yhteiskunnassa laajemminkin kuin vain teknologisessa viitekehyksessä.

Strategian toimeenpanon osalta valtion tiukkeneva taloustilanne saattaa asettaa uudelleen arviointiin jopa jo toimeenpanovaiheessa olevia kyberiin liittyviä julkisen sektorin toimenpiteitä. Vallitseva taloustilanne huomioon ottaen tulee olla harkitsevainen uusien toimenpiteiden esittämisessä tai velvoittavaa lainsäädäntöä säädettäessä.

Lounema Tomi
Suomen Erillisverkot Oy